

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 229 (1479) • П'ятниця, 6 грудня 1996 року • Ціна договірна

НЕ ВІРТЕ УЛЬТРАРЕВОЛЮЦІЙНИМ ФРАЗАМ

Кабінет міністрів України відкидає пропозиції по обмеженню пільг інвалідам війни та збільшенню пенсійного віку

Денне засідання 4 грудня

Нинішній парламентський тиждень розпочався могутніми пікетами біля стін Верховної Ради України. Щоправда, пікетники мають претензії не до законодавчого органу, а до виконавчого — Кабінету міністрів. Люди, налякані заявами високих урядових чиновників про те, що вже підготовлено документи, якими урізують права та пільги найуразливішого прошарку суспільства, вимагають від народних обранців захисту та заступництва.

Голова Верховної Ради Олександр Мороз під час парламентського засідання звернувся до пікетників з роз'ясненням, що законопроекти, передані Кабінетом міністрів на розгляд законодавчого органу, в яких передбачено збільшення планки пенсійного віку та інші обмеження соціальних прав населення, Верховною Радою затверджені не будуть. Про це свідчить попередній розгляд їх у комісіях.

(Закінчення на 2-й стор.).

Парламентська хроніка

РОБОЧА ПОЇЗКА ПРЕЗИДЕНТА

Учора Президент України Леонід Кучма відвідав з робочою поїздкою Суми. Його приїзд пов'язаний із святкуванням столітнього ювілею сумського акціонерного товариства «Машинобудівне науково-виробниче об'єднання імені Фрунзе» — флагмана вітчизняної промисловості.

Президент також побував в акціонерному товаристві «Селмі», що спеціалізується на виробництві мас-спектрометрів, електронних мікроскопів, інших складних аналітичних приладів. Завітав він і до недавно відкритої Української академії банківської справи.

В обласному театрі імені Шекспіра Леонід Кучма взяв участь в урочистому засіданні з нагоди сторіччя виробничого об'єднання, — повідомляє Укрінформ.

Ташкент — місто хлібне. І гостинне...

Учора на чолі урядової делегації в Узбекистан прибув Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко.

Програма візиту передбачає зустрічі Прем'єр-міністра України з Президентом Республіки Узбекистан Ісламом Каримовим, Прем'єр-міністром Уткуром Султановим. За підсумками візиту планується підписання низки документів, серед яких: угоди про співробітництво та обмін інформацією, взаємодопомогу в боротьбі з порушеннями податкового законодавства, про науково-технічне співробітництво, співробітництво в галузі зовнішньоекономічних зв'язків та торгівлі.

НАРОД і військо — єдині. Цей крилатий вислів радянських часів і народів не втратив своєї актуальності й новизни сьогодні.

Український народ і військо міцно пов'язує п'ятирічна пуповина державної незалежності. Молоді державі доводиться самотверджуватися на очах у світового співтовариства, армія надійно охороняє її суверенітет. Ще стародавні римляни казали: хочеш миру, готуйся до війни! Україна — миролюбна держава і свою військову доктрину будуватиме на засадах добросусільства й поваги до незалежності інших країн. Та, незважаючи на державну неагресивну концепцію, українська армія виступає надійним гарантом національної безпеки України.

(Закінчення на 3-й стор.).

Ювілей Війська:

Кримський парламент переглядає Конституцію. Свою

Верховна Рада Криму на черговому пленарному засіданні розпочала розгляд нової редакції кримської Конституції, статті якої приводять у відповідність з Основним Законом України. Учора депутати ухвалили в першому читанні цей документ.

Згідно з проектом, Автономна Республіка Крим є «автономною складовою частиною України». Офіційною мовою проголошено російську, а «громадянами АРК» — усіх громадян України, які постійно мешкають у Криму. Якщо Конституції автономії у новій редакції буде затверджено, то Верховна Рада Криму стане «суб'єктом права власності стосовно землі, надр, лісів, водних та інших природних ресурсів». З тексту конституції скрізь виключено термін «закон» і введено термін «нормативно-правовий акт».

Кримські депутати мають намір ухвалити нову редакцію конституції автономії і подати її на затвердження у Верховну Раду України до середини грудня.

Від нього — за зрібностями, йому — за можливостями...

Нагороди до ювілею української армії

У Києві на урочистій церемонії нагородження військовослужбовців української армії з нагоди 5-ї річниці Збройних сил України Президент України Л. Кучма підкреслив, що армія має забезпечувати ефективну обороноздатність України «на засадах розумної достатності» з урахуванням реальних економічних можливостей держави. Під час церемонії було оголошено Указ Президента про присвоєння звання генерал-полковника

міністру оборони Олександрі Кузьмуку, близько 50 військовослужбовців нагороджені орденами, почесними відзнаками Президента, отримали почесні звання.

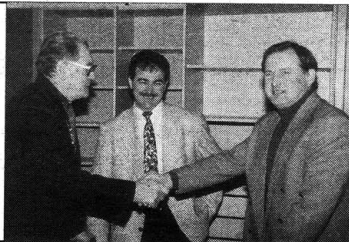
Президент закликав військовослужбовців «виявити стриманість і терпіння» і пообіцяв, що він як Президент і Верховний головнокомандувач доб'ється, щоб проблеми з виплати грошового забезпечення й соціального захисту сімей військовослужбовців «зрештою, було знято з порядку денного», повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Увага! Передплату продовжено до 15 грудня

Михайло Іванович Горбунов, черкашанин, ветеран Великої Вітчизняної війни, поїхав у щасливе число, коли побачив своє прізвище в «Голосі України» серед читачів, котрі витрали у лотереї-96.

Його виграв — набір меблів для кабінету, виготовлений у Черкасах на спільному українсько-американському підприємстві «Коммат». Тепер ветеран може почитати свою улюблену газету «Голос України» у кріслі за зручним письмовим столом чи за оригінальним приставним столиком.

На фото: директор СП «Коммат» Олександр Горох вітає Михайла Івановича Горбунова з вигравом.

Нарада у Голови Верховної Ради України

Розпочинаючи 4 грудня робочу нараду за участю голів профільних комісій, членів уряду на чолі з Прем'єр-міністром Павлом Лазаренком, правління апарату Верховної Ради, Голова Верховної Ради України Олександр Мороз підкреслює, що нині пропонується третя хвиля реформування податкового законодавства за останні роки. Тому вважатися до революційних кроків не варто. Потрібно робити обґрунтовані, продумані зміни діючих податкових законів.

Сьогодні зміни наспамперд полагає в тому, щоб на основі зміни і доповнень до податкових законів спільно з урядом знайти

прийнятні підходи для розробки і ухвалення Закону про державний бюджет 1997 року.

Виступ віце-прем'єра-міністра Віктора Пинзеника ґрунтувався на тому, що прийняття податкових законопроектів лише у пакеті стимулюватиме вітчизняне виробництво, створить ґрунт для притоку інвестицій тощо.

Учасники наради найбільше цікавилися питанням: наскільки реально посягається (чи напакі — зростає) податковий тиск після введення цих законів, чи достатнє фінансово-економічне обґрунтування проектів законів, як відіб'ється все це на зисках соціальних інтересів найнезахисніших верств населення, особ-

ливо пенсіонерів, інвалідів-чорнобильців. Ажده податкові законопроекти, подані в пакеті до Верховної Ради, найбільше зачіпають інтереси саме цих категорій громадян України.

У виступах деяких голів комісій, народних депутатів прозвучала тривога, що пропонувані податкові законопроекти можуть стати початком нового інфляційного колапсу, зростання ціл, зробить мігнучою продукцію неконкурентоздатною, призведуть до ще більшого падіння виробництва, а відтак і подальшого збідніння народу.

Зверталася увага на недостатній рівень підготовки податкових законопроектів.

Усвідомлюючи складність ситуації з прий-

няттям бюджету, Олександр Мороз наголошує, що уряд і Верховна Рада повинні спільно шукати прийнятні рішення, спрямовані на забезпечення виходу з кризи без руйнування системи соціального захисту.

На необхідності спільними зусиллями доопрацювати податкові проекти законів, узгодити найважливіші параметри бюджету наголосив у виступі Прем'єр-міністр Павло Лазаренко.

Створено робочу групу для розробки варіантів можливого балансу прибуткової і витратної частин бюджету 1997 року. Групу доведено очолювати голові Комісії з питань військових витрат, урядовці, фхівці апарату Верховної Ради України.

Прес-служба Верховної Ради України.

У номер

Обороняться в НАТО чи від НАТО?

В Україні перебуває делегація комісії оборони Державних зборів Угорської Республіки, очолювана головою комісії Імре Мечем. Учора угорські депутати зустрілися з представниками постійної Комісії Верховної Ради України з питань оборони та державної безпеки. Парламентарії обох держав обговорили питання співробітництва з європейськими та трансатлантичними структурами, реформування військових сил та проблеми безпеки східноєвропейського регіону.

Члени комісії оборони Державних зборів заявили про твердий намір Угорщини інтегруватися до колективних систем безпеки, зокрема до НАТО. «Наша позиція базується на переконанні, що ми маємо повернутися до Європи, яку були юбою штучно відокремлені після 1945 року», — зазначив Імре Меч під час зустрічі. На думку угорських парламентаріїв, Північноатлантичний альянс є тією структурою, котра сповна може гарантувати безпеку Угорщини та захистити її незалежність.

Натомість українські депутати розділилися у своїх поглядах щодо зміцнення безпеки нашої держави. Одні вважають єдиним гарантом захищеності України лише поступове відновлення її ядерного статусу. На думку інших, безпека нашої держави можлива тільки через співробітництво зі структурами НАТО.

І до нас прийде досвід. Якщо спонсор захоче

Протягом двох днів у Києві проходив семінар на тему: «Міжнародний досвід спонсорської підтримки науково-дослідних робіт та наукових інституцій в Україні».

Ініціатором заходу комісії з питань науки та народної освіти та з питань культури і духовності Верховної Ради України, а також Консультативно-дорадча рада при Верховній Раді України. Мета семінару, як на наш час, традиційно: ширше ознайомитися з сучасним досвідом у цій справі, а також визначити власні можливості та перспективи. Крім господарів (а серед них — відомі українські працівники міністерств, керівники фондів та центрів сприяння розвитку науки та культури, відомі вчені НАН України), в роботі семінару взяли участь Д. Сьюара — культурний аташе Інформаційного центру США, Я. Рішнікова — директор Інформаційного центру у справах фондів (Чеська Республіка), Д. Матушевський — президент Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів (США), Д. Райт — президент асоціації «Бостон — Київ», Е. Семісон — працівник міністерства (Великобританія) та інші.

Учасники семінару обговорили думки з актуальних проблем недержавної підтримки науки та культури, виробили відповідні рекомендації.

Постанова Верховної Ради України Про призначення СИМОНЕНКА В. К. Головою Рахункової палати Верховної Ради України

Відповідно до пункту 16 статті 85 Конституції України та статті 10 Закону України «Про Рахункову палату Верховної Ради України» Верховна Рада України постановляє:

Призначити СИМОНЕНКА Валентина Костянтиновича Головою Рахункової палати Верховної Ради України.

О. МОРОЗ,

Голова Верховної Ради України.

м. Київ, 4 грудня 1996 року.

Актуальні проблеми приватизації

На засіданні Контрольної комісії з питань приватизації попередню розглянуто державну програму приватизації на 1997 рік.

Голова комісії Олександр Рабченко наголосив на необхідності ухвалення ряду важливих «приватизаційних» законів уже до кінця цього року. У першу чергу це закон про приватизацію майна державних підприємств (так звана велика приватизація) і уточнення перелік підприємств, що не підлягають приватизації. Як відомо, Верховна Рада раніше ухвалила такий перелік. До нього увійшло близько 6 тисяч об'єктів. Але через економічну обстановку, що швидко змінюється, та ситуацію, яка склалася в конкретних сферах господарства, список, напевне, буде уточнюватися щорічно. Вже нині, вважають спеціалісти, близько 1,3 тисячі підприємств доцільно вивести з нього та віднести до числа тих, що підлягають приватизації.

На думку членів комісії, не слід намагатися в одному законі регламентувати абсолютно всі моменти багатогранного процесу приватизації. Стосовно держпроектів приватизації, сказав Олександр Рабченко, то в ній необхідно вилити цілком конкретні завдання приватизації. Перш за все визначити термін владення приватизаційних сертифікатів — не менше двох кварталів, а може й рік буде йти сертифікатів приватизація водночас із грошовою. На переконання голови комісії, ці процеси цілком можуть відбуватися паралельно, однак ні та, ні друга форма приватизації за сьогоденного режиму господарювання не є дієвими від усіх бід. Ажде сенс процесу не в тому, що підприємство буде приватизовано, а в тому, що з'явиться можливість знайти ефективного власника. Помилково вважати, що основне завдання приватизації — це збільшення доходної

частини бюджету (державність можна продати за один рік та поповнити бюджет, але наступного року продавати вже не буде того). Країна, яка продає свою власність лише з метою отримання коштів у бюджет, за словами Олександра Рабченка, не може розраховувати на гідне майбутнє. У тому основне завдання приватизації полягає у створенні умов для ефективного функціонування господарського механізму в державі та успішної роботи кожного приватизованого підприємства. А також залучення додаткових інвестиційних ресурсів для їх технічного переозброєння, що в останньому підсумку дасть можливість випускати конкурентоспроможну продукцію. І якщо від грошової приватизації частина отриманих коштів йде на поповнення бюджету, то сертифікатна приватизація несе своє, соціальне, навантаження.

Не вірте ультраревольюційним фразам

(Початок на 1-й стор.).

Олександр Мороз закликав п'єтників не вірити тим, хто кидатиметься ультраревольюційними фразами і закликає до протистояння. «Сьогодні, — сказав він, — не слід розпалювати протистояння в суспільстві, треба приймати зважені закони, що мають захищати інтереси людей».

До уваги народних депутатів України представлено проект основних положень податкової політики в Україні, голо-

Проект заблоковано. Чи на користь справі?

Ранкове засідання 5 грудня

Першим у порядку денного роботи сесії стало обговорення проекту закону України про внесення зміни і доповнень до закону «Про систему оподаткування». Це питання було першорядним і щодо свого значення. У ході обговорення наголошувалося, що цей закон має стати базовим у системі оподаткування. Він містить перелік податків і зборів, які підлягають обов'язковому стягненню. Це означає також, що з введенням його в дію має припинитися практика довільного стягнення зборів і податків. А така «самодіяльність», особливо з боку місцевих органів влади, широко застосовується нині і лише тяжким тягарем на підприємства, на виробничі колективи. Закон у разі його прийняття має зменшити податковий прес і взагалі створити стабільну базу для системи оподаткування.

Завдавало б, доцільність прийняття закону очевидна. Але... при голосуванні пропозиції щодо прийняття його у першому читанні (з подальшою доробкою і допов-

неннями) «за» проголосували лише 131 депутат. «Проти» висловилися 23 депутати. І не голосували — 163. Отже, у наявності блокування проекту закону. І виникає логічне запитання: кому це на користь? Ажде до прийняття нового закону діятиме стара система, з її численними незаконними поборами.

Голосування перенесено на наступний тиждень, коли має вирішитися доля цього проекту.

Практично без обговорення прийняти проект закону про внесення зміни і доповнень до Закону України «Про ветеринарну медицину» (друге читання) та про відповідність підприємств, установ і організацій за порушення законодавства про ветеринарну медицину.

Несподівано гострі дискусії викликав проект постанови Верховної Ради про звільнення від оподаткування грошових коштів та майнових цінностей, виділених на проведення різдвяних свят для дітей і підлітків, а також новорічних подарунків. До перери надіти депутати не ділилися консенсусу. За пропозицією головуючого О. Мороза голо-

сування з цього питання перенесено на засідання після перерви.

Іван ДМИТРЕНКО.

Денне засідання 5 грудня

Слодження, що депутати дадуть згоду стосовно того, за рахунок чого можна придбати різдвяні (новорічні) подарунки для дітей, а також ветеранів війни, не спрацювало. Було внесено на реєстрацію голосування три проекти постанови, але жоден з них не одержав потрібної кількості голосів. Прийнято рішення: доручити комісії з питань фінансів і банківської діяльності та з питань соціальної політики та праці виробити узгоджений проект і подати його на голосування наступного дня.

Потому сесія розпочала обговорення проекту закону України про внесення зміни і доповнень до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств». Додатково з цього питання зробив віце-прем'єр-міністра Віктор Пинзеник.

У комісіях Верховної Ради України

Комісія планує також вивести важливі об'єкти державності в зоні окремих режимів приватизації — шляхом залучення стратегічного інвестора під інвестиційні зобов'язання.

І хоча законодавчо це ще не закріплено, в планах приватизації такі об'єкти вже визначено. У членів комісії, сказав Олександр Рабченко, є побоювання, що процес приватизації з залученням стратегічного інвестора вже пішов, а в парламент навіть не внесено проект необхідного закону. Згодом може виникнути ситуація, за якої цей процес суперечить нормам записано прийнятого закону. Тому ставиться завдання в державній програмі приватизації визначити основні моменти та умови залучення стратегічного інвестора і як при тому зберегти позиції держави та її можливість впливу на економіку. Для підприємств, що є стратегічно цінні, важливо впровадити таку форму приватизації, яка дає б найбільш віддачу.

Позиція профспілок: здорові люди — здорова держава

НА ТЛІ великомасштабних кризових явищ у державі досить дивними є спроби певних сил штучно створити проблеми наколо соціального страхування; мова, й не йде воно ні про, і застаріле, і монополізоване, отже потребує радикального реформування. Вважаємо, що переважній частині населення України слід було б пояснити, чому за наших справді дуже невеликих обсягів в економічній публіці не відігравали суттєвої ролі з виплатами допомоги через тимчасову непрацездатність, вагітність, пологи, у зв'язку з народженням дитини, а також на похорон. А описується усім копітким господарством Фонд соціального страхування, яким керують профспілки. Десятиліттями відпрацьована система, як бачимо, і досі діє чітко, злагоджено. Кому ж вигідно вести сюди безладдя, зламати те, що працює добре?

Як відомо, підтримані усієї політики й практичних заходів у галузі соціального страхування є відповідні урядові рішення, програма профспілок України, прийнята П'ятерою членів з'їзду ФПУ України, резолюція «Про соціальне страхування» тощо.

Якщо ж далі заглиблюємося в історію, то побачимо, що профспілки досить успішно управляють коштами державного соціального страхування вже понад 60 років.

На жаль, це не задовольняє деякі новостворені профоб'єднання, які шляхом нападів, безпідставних звинувачень на адресу Федерації профспілок і Фонду соціального страхування намагаються спотворити уявлення про діяльність Фонду, поставити під сумнів його іншій статус. Але дієвість однозначно спростовує такі інсинуїції.

Перед нами лист від 10 вересня 1996 р. за підписом заступника міністра фінансів В. Матвійчука, де йдеться про порядок списання внесків на державне соціальне страхування. Міністр України вже заперечує підтвердження правомірності діяльності Фонду і звертає увагу Національного банку України на його несподіваність та невідповідність позиції щодо Фонду. Міністр України робить однозначний висновок: «... зазначений лист Національного банку України не відповідає чинному законодавству».

Набаво же все ясно. А от зазначена позиція Набанку викликає питання. Погляньмо, що сьогодні найбільше галасує навколо Фонду соціального страхування, захищаючи на право управління ним? Насамперед, Національна конфедерація профспілок, що об'єднує Федерацію профспілок України «Солидарність», «Солидарні профспілки України» та декілька інших разом з десятком так званих «власних профспілок», що налічують хіба що кілька сот тисяч членів.

Уже сьогодні сферою діяльності соціального страхування переважно більшість населення України (17 мільйонів працівників, членів їхніх сімей, на яких теж поширюються соціальні виплати з бюджету згідно з чинним законодавством, та мільйони пенсіонерів, які також не залишаються поза увагою Фонду).

Не зайве це раз наголосити, що вста-

новлені виплати провадяться, як правило, вчасно, у визначених законом розмірах, без зовнішніх і дотаций з державного бюджету. При цьому виплати із соціального страхування провадяться незалежно від того, є працівник членом профспілки чи ні.

Бюджет Фонду соціального страхування України досить вагомий. У 1995 році він становив у новому грошовому вимірі 644,2 мільйонів гривень, що у 15–20 разів більше, ніж бюджет усіх разом узятих новостворених профспілок, яких нині в Україні майже два десятки.

Торік на виплату допомоги з тимчасової непрацездатності (в гривнях) пішло 282,2 мільйонів, або практично половина всіх витрат бюджету.

Як ми вже говорили, з бюджету Фонду соціального страхування забезпечується фінансування витрат на допомогу у зв'язку з вагітністю і пологами, при народженні дитини, на похорон.

Розміри цих виплат визначені чинним законодавством. У цілому частка витрат на допомогу щороку збільшується. Якщо, наприклад, минулого року на ці цілі було використано 62,6 відсотка, то вже в першому півріччі 1996 р. — 67,7 відсотка.

Досить часто представники новостворених профспілок закликають, ніби тільки в них більша частина страхових внесків залишається у страховальників. Підписки виконання бюджету за перше півріччя свідчать, що на місяць витрати у страховальників, які зареєстровані у Фонді, становлять 92,1 відсотка, а перерахуванням безпосередньо на рахунок Фонду зменшилися і становлять лише 1,2 відсотка. Саме з цієї частини коштів за принципом солідарності фінансуються ті страховальники, яким не вистає власних внесків на соцістрах. Зокрема, в I півріччі цього року забракло таких коштів Вінницький, Волинський, Донецький, Миколаївський, Рівненський, Херсонський областям, вузькотрим, текстильний та іншим галузям. З цих трьох, крім усього, надається також допомога населенню у разі стихійного лиха, аварій, інших непередабачених обставин, які є трагічними під час повені в Закарпатті, у зв'язку з аваріями на шахтах Донбасу, громадському транспорті в Дніпропетровську тощо. Водночас прикладає багатодітних заходів новостворених профспілок широкій громадськості, м'яко кажучи, нікому не відомі.

Щоправда, як повідомила газета «Трибуна», в Слов'янській та деяких інших містах Донбасу «... осмислюється вже один вид роботи для дітей, позбавлених бачення повноцінною на записи дія на каналу ТВ-32 з початку березня 1997 року виходить передача «Уроки англійської мови для мамочек», спонсором которой виступає профсоюз «Солидарність». Пропрагання англійської мови — справа взагалі непоганя, але в Донбасі нагальнішої підтримки потребує вивчення мови української, державної... Тому ці всі «благодійності», гадаємо, спрямовані на рекламування профспілки «Солидарність».

Чомусь не шукають голови винезагаданих «профспілкових діячів і про так невелике й клопотне господарство, як півліаомча профспілкам санаторно-курортна система та туризм. Придавати і видати декілька десятків публікацій — справа одна, а спланувати публікації за профілем, організувати лікування і відпочинок в оздоровчих закладах профспілок — зовсім інша.

Сьогодні оздоровча мережа, що охоп-

лює 14 курортних зон, налічує 115 санаторіїв, 15 пансіонатів з лікуванням, 25 будинків відпочинку, десятки водогрійних карен та курортних поліклінік, 83 туристські об'єкти, 470 санаторіїв-профілакторіїв.

Усі вони потребують господарської уваги та ділового й кваліфікаційного керівництва з боку профспілок. Нешодоування Фонду соціального страхування України на своєму засіданні затвердив план розподілу публікацій на 1997 рік у розрізі областей та окремих галузей за загальною кількістю понад 150000 одиниць. На жаль, з кожним роком кількості публікацій на оздоровлення, що фінансуються з бюджету Фонду, зменшується. Але, віримо, що це — тимчасове явище. З виходом економіки з кризи виділятиметься більше коштів на оздоровлення працівників і членів їхніх сімей. А вже цей напрям роботи профспілок не тільки традиційний, але й пріоритетний.

Особливо непокоті питання зміцнення здоров'я підліткового покоління та його дозвілля.

Яка новостворена профспілка фінансує близько однієї тисячі дитячих оздоровчих закладів, спортивних таборів, юнацьких спортивних шкіл? Жодна! Витрати з цієї статті знову ж таки монополію не несуть профспілки ФПУ України і Фонд соціального страхування України. Значні кошти з бюджету Фонду виділяються також на реконструкцію і розвиток широкопланової оздоровчої бази, на фінансову допомогу ветеранам війни і праці, інвалідам, придбання подарунків до свят тощо.

Отже, з конкретних питань функціонального відпрацювання механізмів соціального захисту громадян. Причому цей механізм діє відкрито, гласно. Регулярно заслуховують звіти про виконання бюджету, використання коштів за призначенням. Фінансова діяльність Фонду систематично реалізується відповідними контрольними органами, в тому числі й державними.

Як бачимо, в державі повинен бути єдиний Фонд і єдиний порядок управління коштами соціального страхування. Навіть лідери «Солидарності», які вважають чинну інструкцію про порядок нарахування та використання коштів соцістраху вузьководомою, дішли такого самого висновку. Так, голова ФПУ «Солидарність» Ю. Пивоваров на Всеукраїнській нараді представників альтернативних профспілок, що відбулася 12 вересня цього року під девізом «Соціальне страхування: профспілки і держава», заявив, що розпоршення єдиного фонду соціального страхування — «это чужь».

Взагалі, логіка цих профспілівників має дуже несподіваний і вибірковий характер. Коли йдеться, наприклад, про можливість приєднання коштів соцістраху до державного бюджету, вони гостро заперечують, незалежно, мовляв, адже держава перекладає право керування коштами соцістраху профспілкам. А коли йдеться про правомірність дії створеного державними органами чинного нині Фонду, вони заявляють про його незаконність.

Відомо, що ряд профоб'єднань, зокрема та сама «Солидарність», ігноруючи встановлений у державі порядок управління коштами соціального страхування, відкрито власні рахунки, тобто страхові внески переказують уже у «власний» фонд соцістраху. Чим конкретно займається останній, важко сказати. Але бачимо, як намагання, в тому числі й на державному рівні, розібратися у цьому питанні ні до чого не привели. Хоч як дивно, всі спроби здійснити перевірку їх фінансової

діяльності, навіть на рівні Кабінету міністрів України, закінчуються безрезультатно. Все ж не втрачаємо надії, що тут буде наведено лад.

Як уже задовольняє, результати роботи з управління коштами соцістраху в рамках чинної нормативної бази за чинними умовами свідчать про доцільність її існування саме в такому вигляді.

У перехідний період монополізація соціального захисту людей іде на користь їхніх інтересів. Вона задовольняє, повторюємо, потреби у виплатах усіх видів допомоги, перебачених чинним законодавством України.

Сьогодні практично ніхто не має заперечень проти того, що система соціального страхування потребує реформування. Суть питання полягає в іншому: як її провести і кому це буде корисно. Немає сумніву, що правильно проведена перебудова соцістраху прислужиться не тим, хто під гласом перемир'я переслідує свої корисливі цілі.

Тому не випадково внесення діями Кабінету міністрів на розгляд сесії Верховної Ради України проект Основ законодавства про соціальне страхування не знайшов у депутатах підтримки. Адже хоч би як реформувати систему соціального страхування, в сучасних кризових умовах вона не зможе функціонувати, якщо не буде забезпечена належним фінансуванням. А успішне здійснення реформ, як відомо, залежить від стану економіки і передає не тільки збільшення соціальних послуг, а й вирішення багатьох організаційних питань, насамперед збільшення чисельності соціальних працівників, на що додатково потрібні відповідні кошти. Все це збігається з висновками співвідповіді на сесії голови Комісії Верховної Ради з питань соціальної політики та праці Ю. Буздугана та виступами багатьох депутатів, зокрема голови Федерації профспілок України О. Стояна. В результаті сесія за поданням Комісії прийняла постанову про перенесення питання та ґрунтовніше його допрацювання.

За таких умов профспілкам і органам Фонду соціального страхування не обійдеться без принципового відстоювання своїх позицій, які віддзеркалюють життєві інтереси трудящих.

З прийняттям нової Конституції України з'явилися реальні можливості подальшого розвитку профспілкового руху і прав профспілок. Проте, як відомо, в урядових структурах усе ще панує думка, яка виступає проти спрямування на перекладання коштів бюджету соціального страхування до державного бюджету. Неважко собі уявити, до чого це приведе. Профспілки, які представляють інтереси трудящих, будуть усунені від управління і контролю за коштами соціального страхування, що безсумнівно, спричинить зниження рівня соціальних гарантій працівникам. Наша точка зору тут збігається з точкою зору опонентів. Будь-які зміни і нові підходи до розв'язання проблем соціальної сфери повинні стати предметом обов'язкових консультацій уряду з профспілками і фахівцями соціального страхування. Позиції зацікавлених сторін мають вирівнюватися на принципах умовного партнерства, а не суперництва Конвенції та рекомендацій Міжнародної організації праці, де не припускається зниження досягнутого рівня соціальних гарантій трудящих та членів їхніх сімей.

Олександр СФІМЕНКО,
голова управління Фонду соціального страхування України;
Леонід ВЕРНИГОРА,
народний депутат України, голова Полтавської облпрофспілки.

Ювілей війська: від нього — за здібностями, йому — за можливостями...

(Початок на 1-й стор.)

Фабіла Державної програми будівництва та розвитку Збройних сил України, що чекає на президентське резюме, — привести «форму та зміст» ЗС у відповідність до можливості зовнішньої загрози, успішно-політичної ситуації в регіоні, фінансово-економічного потенціалу України. Кінцева мета цього програмного документа — створення сучасної моделі Збройних сил, невеликої кількості (до 2005 року армію скоротять до 350 тисяч чоловік) добре озброєних війско-

вих формувань, створених і діючих на засадах оборонної достатності. Просто кажучи, потреби оборонної незалежності держави в обороні мають бути сумірні з об'єктивною зовнішньою безпекою й реальними економічними можливостями. За невеликих умов економічної кризи, зміни ідеології, перших масованих кроків на шляху створення власної оборонної структури війська вдалося зберегти основний особовий склад, техніку, не втратити мобільності і готовності у будь-який момент виконати свій основ-

ний обов'язок. Участь українських військовиків у навчаннях блока НАТО «Партнерство заради миру» наочно засвідчила професіоналізм, технічну сабортність, бойовий дух Збройних сил України.

П'ять років тому цього дня Верховна Рада ухвалила Закон «Про Збройні Сили України». Перший свій ювілей наша армія відзначає військовими маршами, салютами та феєрверками. Вчора в столичному Палаці культури «Україна» військовикам улаштували святковий концерт за участю зірок відомої ес-

тради, урочисто зачитали поздравлення Верховного Головнокомандувача ЗС України і міністра оборони країни, подарували квіти і вручили нагороди. Та урочисті звуки фанфар не заглушили буденних хворобливих проблем ювілярів. Не загострює ситуації Чорноморський флот, катастрофічно бракує коштів на науково-технічні розробки, модернізацію техніки — парк ЗС не оновлювався вже п'ять років. Звичайно, люди в погонах звикли виконувати свій священний обов'язок стиснувши зуби, водночас мучно висте бити бороть-

бу з економічною скрутою і побутовими незручностями. І сьогодні, в мирні часи, вони єна війні як на війні. Але у святковий день, піднімаючи келих шампанського за нашу відважність Збройні сили, не варто забувати, що ця «відважність» не зможе довго триматися на голому патріотизмі та почутті обов'язку перед Батьківщиною безкартійних напівголодних захисників... Ось і виходить, що держава ставить перед власним військом непрості оборонні завдання, виходячи з тієї ситуації, яка не відповідає дійсності, а от віддає їй не за потреби, а навіть не за працю, а за можливостями... фінансово-економічними.

Ольга ВАУШНА.

У номер

● Львів

«Калевала» — місток дипломатії

У Львові відбулася презентація відомого фінського національного епосу «Калевала». Книга, яку упродовж поет Дмитро Павличко, побачила світ у видавництві «Основи». Водночас в Музеї етнографії було відкрито виставку «Калевала» — епос Фінляндії, організовану Фінським літературним товариством. З нагоди презентації свій перший візит за межі Києва здійснив Надзвичайний і Повноважний Посол Фінляндії в Україні Мартті Ісоаро. Він відзначив велику роль «Калевали» у формуванні національно-культурної свідомості свого народу.

● Чернігів

Вагомі подарунки до іменин

До 5-ї річниці Збройних сил України 40 козельських сільгоспідприємств Чернігівської області вирішили зробити подарунок підшефним військовим частинам Деснянського навчального центру. 22 бички, 10 качанчиків, 10 овець, машину калуги, гречку, цукор та інші продукти буде презентовано під час святкових урочистостей у дивізії.

● Рівне

У зиму — з морозивом

Пех з виробництва морозива здано до експлуатації у ВАТ «Дубомолоко». «Вершкове», «Шоколадне» і «Пломбір» виготовлятимуть поряд із твердим і комбисан сирами, сухим молоком, маслом, сметаного та іншими смачними молочними продуктами високої якості. Незабаром тут також випускатимуть і йогурти.

Співробітники Київського державного центру спортивної медицини висловлюють щире співчуття завідувачу відділом центру Ємець Світлані Ростиславівні за приводу тяжкої втрати — смерті її матері

Зінаїди Михайлівни АНАНЬЄВОЇ.

Є що почитати. І не тільки

Нове число українського музичного журналу «Луна», схоже, не залежить від приладків кіосків і книжних розкадак. Справа навіть не в тому, що запечатана в пластик «Луна» продається у комплекті із аудіокою й аудіокасетю із записом незрівнянної пісні «Сірко, собака мій, собака». Досухавши касету до кінця, читач може дізнатися, що саме його оголосив переможцем лотереї «Пашавий номер», де головний приз — доволі солідний музичний центр фірми «Соні».

Проте головне — сам журнал «Луна». А в ньому — інтерв'ю з композитором Володимиром Бистряковим, лідером «Аліси» Костантином Кінчевим, вражаючим «дворуком» джазменом Євгеном Ізмайловим, англійською клавирницею, аранжувальницею і композитором із «Арт оф нойс» Анн Дадлі, огляд нових музичних альбомів, новини музичного життя, скандальні одкровення Бориса Мойсєєва, новинки звукозаписувальної техніки.

Галина РУДА.

Спорт

Сенсація в Мілані

Завершилися змагання в групових турнірах Ліги чемпіонів з футболу. І головна сенсація цього етапу — фіаско славного італійського клубу «Мілана», який напередодні очолював новий тренер Арріго Саккі. Свого часу міланці виграли у норвезького клубу «Русенборг» на його полі — 4:1. А от позавчора здола послідовні скандинави — 1:2, хоч програвати не можна було ні в якому разі, бо перед завершальним туром італійці мали сім очок, а суперник — шість.

Ще один матч у групі D «Гетеборг» — «Порту» приніс перемогу

гостям — 2:0. Вони з 16 очками посіли перше місце. У «Русенборг» — 9, «Мілана» — 7, «Гетеборг» — 3.

Група А. «Граскоппер» — «Аякс» — 0:1, «Осер» — «Рейнджерс» — 2:1, «Аякс» і «Осер» — по 12 очок, «Граскоппер» — 9, «Рейнджерс» — 3.

Група В. «Атлетіко» — «Відзев» — 1:0, «Боруссія» — «Стява» — 5:3, «Атлетіко», «Боруссія» — по 13, «Відзев», «Стява» — по 4.

Група С. «Ювентус» — «Фенербахче» — 2:0, «Рapid» — «Манчестер Юнайтед» — 0:2, «Ювентус» — 16, «Манчестер Юнайтед» — 9, «Фенербахче» — 7, «Рapid» — 2.

Світи, що зникають

150 тисяч пам'яток історії та культури офіційно зареєстровано нині в Україні. Серед них більш як 130 тисяч архітектурних шедеврів, 8 тисяч — пам'яток мистецтва, а ще історичних міст, сіл і містечок — близько 4,5 тисячі, та археологічні пам'ятки. Однак цифри ці умовні, бо точку кількості унікальних речей в Україні не знає ніхто...

Спадщина

На думку фахівців, державна програма відтворення виватних пам'яток, яку розробляє Кабмін згідно з Указом Президента від 9 грудня минулого року «Про захід щодо відтворення виватних пам'яток історії та культури в Україні», та створення державного реєстру мають значно поліпшити «самопочуття» національної спадщини. Однак ті самі фахівці стверджують, що сьогодні вкрай важко визначити саме статус пам'ятки, а відтак і її «прописку» в державному реєстрі.

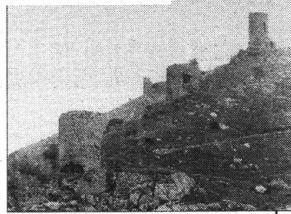
Тим часом законодавчо неврегульований статус пам'яток, зокрема архітектури, зробив їх найбільш принагідними об'єктами приватизації. Відсутність нормативної бази для визначення ба-

лансової вартості пам'яток призвела до того, що в необхідних випадках їхню вартість визначають за схемою оцінки вартості рядової споруди. Приміром, балансова вартість Святої Софії й досі становить 360 мільйонів радянських карбованців.

Та найбільшою глуму знають пам'ятки археології. Переважна більшість їх руйнується в результаті будівельних робіт на розорених культурних шарах зводяться дачні містечки. Докладають зусиль до цього не тільки «нові» українці, а й високопоставлені чиновники.

Утім не секрет, що ставлення до пам'яток і церковнослужителів у останні роки дістало нового забарвлення. Процес масового повернення пам'яток церковній архітектурі релігійним громадам набув неврегульованого, часом компанійського характеру. В багатьох випадках передача церков з відняття належного оформлення відповідних охоронних зобов'язань нових користувачів. Як результат — некаліфіковане втручання в історично усталене архітектурне середовище будівель.

Окремою недоспіваючою піснею є й правове забезпечення процесу повернення культурних ціннос-

тей (рухомих пам'яток) в Україні. Вітчизняне законодавство, зокрема Закон «Про власність», визнає право власності народу України на «національні, культурні та історичні пам'ятки, в тому числі й ті, які знаходяться за її межами». Однак реалізація цього положення, м'яко кажучи, обмежена. Бо попри існування відповідної конвенції та рекомендації ЮНЕСКО, резолюції Генеральної Асамблеї ООН, численні регіональні та двосторонні договори, повернення культурних цінностей у світі здійснюється, як правило, не внаслідок дії правових механізмів, а на підставі актів доброї волі. Побільше б такої нам і нашим сусідам.

Алла РОМАНЧУК.

30 років — пора зрілості

Серед широкого розмаїття художніх колективів України визначне місце посідає вокальний квартет «Явір», створений 1966 року.

Багато шанувальників пісенного мистецтва не тільки в Україні, а й за її межами добре знають київський «Явір».

Кожного співачка цього унікального вокального колективу природа обдарувала неповторним за красою і виразністю голосом. Тенори Ігоря Борка та Євгена Пруткіна, баритон Володимира Дідуха, бас Валентина Реуса зливаються в акордове звучання.

Квартет «Явір» тонко відчуває наюнас саомобутності української народної пісні, що стала основою його репертуару.

Значне місце посідають і твори виватних майстрів української пісні Платона Майбороди, Олександра Білаша, Ігоря Шамо та інших.

Серед найбільш улюблених пісень — «По садочку ходжу», «Ой, під вишнею», «Хвал козак за Дунай», авторські пісні «Дра колорія», «Явір і Яворина», «Виростеш ти, сину», «Осінє золото» та інші.

Пісні виконуються «а капела» або у музичному супроводі лауреата Державної премії імені Т. Шевченка, народного артиста України Романа Іванського.

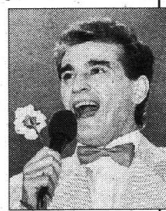
Емоційність і виразність, висока акторська майстерність, образна сценічна завершеність роблять вокальний діапазон цього мистецького колективу України напоруч широким і багатограним.

Нові видання

Спогади земляків і друзів

Скромну книжечку, присвячену Назарієві Яремчуку, видали його земляки — члени Вижницького райоб'єднання Всеукраїнського товариства «Прогрива» імені Тараса Шевченка. Це перша спроба переповісти друкованим словом життєвий і творчий шлях митця, яка, треба визнати, виявилася вдалою.

Головна цінність книжки — спогади творчих побратимів співачка, родичів, друзів, знайомих. Цікаві епізоди з життя «буковинського солов'яка» пригадали Дмитро Гнатюк, Василь Зінкевич, Павло Дворський, Левко Дутківський, Вадим Крищенко, брат Назарія Богдан, дружина Дарина, сини Дмитро та Назар.

У книзі цитовано вірші, написані співачкою, уривки з його щоденників, які є промовистою ілюстрацією різноманітної обдарованості їх автора.

Обличчя видання створили чудові світліни, що зафіксували Назарія в різні періоди його життя, — від малою хлопчиняти до естрадного кумира.

Книгу вдало доповнюють вірші професійних і непрофесійних поетів, присвячені Назарієві, його непересічному талантові.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Реклама

АТ «Агроконтракт» постійно реалізує за цінами виробника фруктову воду десяти видів у 1,5-літрових пляшках, майонез, кетчуп, гірчицю, фасовану олію (у літрових пляшках).
Тел.: (03322) 4-40-01;
4-33-84; 4-42-57.

со склада в Києве

Пропонуємо широкі асортименти столових, кухонних приборів, посуду по вагам.

ПРОМОЦІЙНІ СКИДКИ

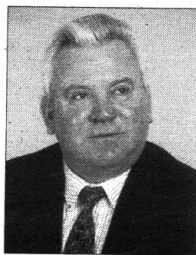
СПЕШИТЕ

Тел. (044) 550-5164

Болгарія про Україну знатиме все

ТРИНАДЦЯТОГО грудня в Софії плановано відкриття Днів України в Болгарії. Сталося так, що ця подія співпадає з четвертою річницею встановлення дипломатичних відносин між Україною і Болгарією. Їх підписали закарпатські українські дипломати на чолі з Надзвичайним і Повноважним Послом України в Болгарії Олександром Воробйовим. Наш кореспондент узяв у нього інтерв'ю.

— Олександр Костянтинович, чи можна вважати проведення Днів України своєрідним підсумком роботи нашої дипломатичної місії в Болгарії?

— Безперечно. Два-три роки тому такий широкомасштабний захід нам, напевно, провести не вдалося б. І знаєте чому? Ми розпочинали тут роботу в інформаційному вакуумі. Преса і телебачення про Україну або взагалі нічого не повідомляли, або з подачі російських інформаційних агентств йшов суцільний негатив. Уявіть: якось я розмовляв із журналістом і він дуже здивувався, дізнавшись, що Одеса — українське місто.

Перше, за що взялися, — створення іміджу незалежної України. Ми провели зустрічі з діловими людьми в Софії, Пловдиві, Плевені, Бургасі, Варні, Русе. Так визначилося коло питань економічного, політичного, культурного характеру, якими цікавилися болгари. Перший секретар посольства Віталій Москаленко запропонував випустити інформаційний бюлетень болгарською мовою, який вже більш як 3,5 року знайомить із економічними можливостями України, нашим законодавством.

— Який наклад бюлетеня?

— Тисяча примірників. Ми їх, на прохання голів громад, керівників великих фірм і міських бібліотек, надсилаємо регулярно. І що цікаво: насампе-

ред вирішили відновити зв'язки між тими регіонами наших країн, які виникли ще за радянських часів. Скажімо, Пловдив і Велико Тирново, Одріа і Варна. В кожному бюлетені Віталій Анатолійович вміщує пропозиції, дає конкретні адреси. Постійно знайомимо зі змінами в нашому законодавстві.

І ще — ми перекладаємо болгарською мовою «Історію України» Ореста Субтельного, напелили її до бібліотек, навчальних закладів, подарували болгарським науковцям, мемам великих міст.

— А з болгарською пресою спільну мову знайшли?

— Так. Дружний контакт встановили на першій моїй прес-конференції, присвяченій другій річниці незалежності України. Коли відверто, я навіть на сподівався, на такий інтерес болгарських журналістів до нашої країни: було дуже багато зацікавлених, несподіваних запитань. Далі ми використовували болгарську пресу за максимумом. Гадаю, що й Дні України висвітлюватимуться нею добре. Ажде зустрічі на наших підприємств, науковців з болгарськими колегами відбуватимуться в багатьох містах країни.

— Олександр Костянтинович, певно, дуже важливо було закласти підвалини правових відносин між Україною і Болгарією?

— Посольство працювало над цим, займалося організацією приїзду Президента Болгарії до

— Ні. І це страшно, принизливо. І для нас, працівників посольства, і для наших громадян. Лише завдяки особистим зв'язкам з представником російської залізниці ми масою можливість відправити наших людей поїздом додому. Безплатно. Але повторюю — усе тримається на моїх особистих зв'язках і моїх хороших взаєминах із російським послом. Він нам і транспортом, і житлом попервах допомагає.

— Коли вже ми торкнулися фінансової сторони, то скажіть, на зарплатню дипломата за кордоном прожити можна?

— Можна. Але важко. Особливо технічному персоналу. Відверто скажу, що працівники посольства Білорусі, Молдови, Росії одержують більше, ніж наші. Я вже не кажу про працівників посольств колишніх союзників, які одержують у 2—3 рази більше нас. В деяких посольствах зарплатня воля вища, ніж у посла України.

— Чи плановано відкриття консульств в Болгарії?

— Так. Потреба нарізла. І, насамперед, у Варні, що в 530 кілометрах від Софії. А в тому регіоні мешкають близько трьох тисяч українців. Та й підприємців чимало. Ми в Варні вже й приміщення підбрали. До речі, посольство незабаром переїде до нової будівлі. Вже завершуються оздоблювальні роботи.

Втевенний, що після проведення Днів України в Болгарії інтеграційні процеси між нашими країнами прискорюватимуться, зросте довіра між партнерами і ми вийдемо на новий рівень відносин.

Інтерв'ю взяв
Олександр БІЛИК.

Хроніка. Факти. Події

• Софія

У Болгарії не все спокійно

У Болгарії триває загальнонародний страйк. Протест, організований профспілками, спрямований проти антисоціальної політики уряду соціалістів. У страйку беруть участь близько 50 підприємств. Страйкують працівники пасажирського транспорту, військових заводів і шахт, шкіл, лікарень, культурних закладів.

• Вашингтон

Перемир'я знову порушено

Уряд Сполучених Штатів висловлює серйозну занепокоєність у зв'язку із ситуацією в Таджикистані, де неспокійна таджикська опозиція, порушивши угоду про припинення вогню, розпочала на початку грудня наступ на районний центр Гарм. Про це йдеться у заяві держдепартаменту США. «Бойові дії у Гармі та Каратетинській долині, що були ініційовані об'єднаною таджикською опозицією, стали найсерйознішим порушенням угоди щодо перемир'я, укладеної у червні та вересні цього року». Відносна, відзначено в заяві, раніше «порушення угоди про припинення вогню допускалися обома сторонами».

• Москва

Держдума послідує підтримати Лукашенка

Вивчення ситуації у Білорусі та перспектив міжпарламентського співробітництва між Росією і Білоруссю — за словами депутатів Держдуми, це основна мета візиту до Мінська парламентської делегації Росії. Члени російської Державної Думи хочуть зустрітись в білоруській столиці зі своїми колегами із сформованого днями і не визнаного європейським співтовариством нового складу парламенту Білорусі. На відміну від депутатів із ПАСЕ російські депутати, за словами віце-спікера нижньої палати парламенту Сергія Бабурина, мають намір співробітничати з новим парламентом.

• Вільнюс

Сформовано новий кабінет

Президент Литви Альгірдас Бразаускас підписав декрет про формування нового уряду Литви. Його склад було запропоновано прем'єр-міністром Гядімінасом Вагнорюсом, одним з лідерів консервативної партії Союз Вітчизни, що перемогла на нещодавніх парламентських виборах. Із 17 міністрів консерваторам відстанеться 11 портфелів. Три міністерські пости вони віддали партнерам по коаліції — християнським демократам, двох міністрів запропонували призначити центристам, а один представлятиме Конфедерацію промисловців Литви.

• Тбілісі

Винних притягнуть до відповідальності?

«Коли найбільш часом не вдається політичним шляхом урегулювати конфлікт в Абхазії, я не виключаю того, що керівництво Грузії офіційно порушуватиме питання щодо притягнення до міжнародного суду організаторів преслідування грузинського населення в Абхазії», — заявив президент Грузії Едуард Шеварднадзе.

У заключній Декларації Лісабонського саміта ОБСЄ наголошено, що організація з безпеки і співробітництва в Європі засуджує політику «етнічних чисток» або масових виселень, відзначає президент Грузії на прес-конференції у Тбілісі.

• Мінськ

СНД: п'ять років потому

«П'ять років потому: наслідки розпаду СРСР і майбутня співдружність» — така тема міжнародної наукової конференції, присвяченої п'ятій річниці СНД, що відкривається в Мінську. Організаторами цього форуму виступили російський інститут нового зарубіжжя і виконавчий секретаріат Співдружності Незалежних Держав.

За повідомленнями кореспондентів «ТУ» та зарубіжних агентств.

На мінському стадіоні «Динамо» відбувся товаришський матч між командами ветеранів білоруського футболу та студентською збірною. Серед «студентів» — Президент Білорусі Олександр Лукашенко (на знімку). Не будемо гадати, хто переміг...

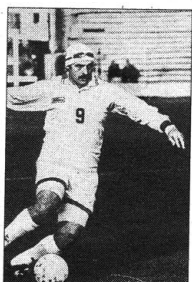

Фото
Українофору.

Повернення боргів не завжди раді

Принаймні, не в захваті французи, що мають нині на руках 4 мільйони царських облігацій. Великі прирости спалахнули у Франції після того, як прем'єр-міністри держав Ален Жуппе та Віктор Черномір підписали угоду про виплату Москвою за облігаціями 400 мільйонів.

Володарі облігацій вважають, що цього замало. За французькими оцінками, Росія винна їм

Про кого говорити

загалом 34 мільярди доларів. Утім, поки що немає гарантії того, що французи отримають і ці гроші: адже угода має бути ратифікована російською Держдумою. А вона останнім часом набула яскравих ознак націонал-патріотичної організації і все більше полюбляє скандальні акції на кшталт заяв про Чорноморським флоту чи Придністров'ю. Тому й відмова російських депутатів ратифікувати угоду буде абсолютно логічною.

Армія — не місце для расистів

ДВОХ солдатів із канадської військової бази Петавава було звільнено зі збройних сил за... расизм.

Під час чергової інспекції на базі було знайдено літературу та аудіозаписи, які пропагували зверхність білої раси. Подальше поліцейське розслідування вказало на зв'язки солдатів з расистськими організаціями. За словами прес-секретаря Петавави капітана Джона МакКаллоу, рядові також винні в тому, що показували нацистський салют і відпускали принизли-

ві коментарі на адресу темношкірих і східних індіанців. Можливо, скоро за таким самим звинуваченням буде звільнено ще трьох солдатів.

Усі п'ятеро прослужили у першому батальйоні Канадського королівського загону менш як рік. Командувач військ Онтаріо генерал-майор Брайан Стефенсон пообіцяв, що спеціальна комісія вивчить обставини, за яких цих осіб було найнято на військову службу. В Канаді, країні імігрантів, всім покликана захищати всіх: і білих, і чорних, і жовтих...

Посада як алібі

УДЕП розпочав учинити судовий процес. На лаю підсудних сів не хто-небудь, а колишній глава уряду — Насарасіма Рао. Його звинувачують у фінансовій оборудці, в результаті якої політик незаконно отримав 100 тисяч доларів.

Головний позивач і свідок у цій справі — лондонський бізнесмен індійського походження Л. Патхак, який заплата аферистам, що суму в обмін на обіцянку надати державні підприяди на поставку целюлози в Індію. Уся ця неприваблива

історія сталася в грудні 1983 року в Нью-Йорку, коли Насарасіма Рао ще обіймав посаду міністра закордонних справ республіки. Саме він виступив гарантом підписання контракту в обмін на хабар, який отримали довірені особи Насарасіма Рао.

Після того, як бізнесмен переконався, що його пошлі в дурні, він неодноразово звертався до прем'єр-міністра Індії Раджива Ганді з проханням примусити винуватців відповісти перед законом, але так і не дістав жодної відповіді. Не увінчалася успіхом і спроба Пат-

хака порушити справу в Лондонському суді.

І лише коли глава індійського уряду змушений був піти зі своєї посади внаслідок поразки очолюваної ним партії — Індійського національного конгресу — на всенародних виборах у травні цього року, його змогли притягнути до відповідальності.

Навіть найсміливіші любители прогнозу не беруться сказати, скільки часу триватиме судовий процес і чим він закінчиться. Поки що Насарасіма Рао на свободі, бо його адвокатом, хоч і з великими труднощами, вдалося вберегти свого клієнта від в'язниці за час розгляду справи.

Закохався Явір в Яворину

ВОНА народилася на Харківщині. Він — Львівлянин. Обидва закінчили мистецькі навчальні заклади, студіювалися у відомих хороших колективах. Вона — у Києві, Він — у ансамблі пісні і танцю Північної групи військ РА. Ніби на різних полюсах вимозували їхні стежки у життя. Та доля розпорядилася так, що стежки їхні перетнулися. У хмельницькому ансамблі «Подільянка».

Портрет

Та вузькі параметри партії у могутньому хорі не давали можливості для виявлення індивідуальних здібностей, широкого творчого полоту, самоутвердження як митця. І Він почав шукати собі партнера для дуету за тембром звучання, злиттям голосів.

Вибір відбувся під час підготовки концерту до Дня працівників сільського господарства шість років тому. Він і Вона мали виконувати пісню Білаша «Явір-яворина». І чисте, життєдайне джерело вірша Дмитра Павличка стало для обох доленосним, об'єднало їх на роки в дует «Явір-яворина».

— Спочатку ми шукали себе у народному фольклорі, — пригадує Степан Тимчишак. — Згодом виконували авторські пісні, переважно подільських поетів та композиторів.

Кохаючись у пісні, як соколята у чистому весняному небі, тягнувшись до джерел мистецтва,

Тимчишак.

На знімку: Наталка і Степан Тимчишак.

Фото автора.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Хмельницький.

Про те, що було і буде

Як одеситки Тулузу підкорили

Армію Амелі з «Балу-маскараду» Д. Верді вона проспівала в першому турі з таким натхненням, що не побоялася, відчувши схвальне сприйняття залу, повторити її і в турі завершальному, третьому. Успішно витримавши змагання з півтора сотнями співачок з усього світу на престижному міжнародному конкурсі вокалістів у Тулузі, студентка-третьокурсниця Одеської консерваторії Тетяна Мельниченко виборола тут не тільки Гран прі та першу премію, а й приз слухацьких симпатій. Французьке місто, журі тамтешніх фестивалів одеситки зачарувало не вперше. Гран прі з Тулузи в Одесі вже вчорашнє.

До речі, Тетяна була наймолодшою учасницею нинішнього фестивалю й цілком не наймолодшою переможницею за всю більш як сорокарічну історію проведення тулузьких конкурсів. Співачка вже отримала нові запрошення на фестиваль вокалістів до Іспанії та до Празької опери — виконати партію Тетяни в «Євгені Онєгіні».

Георгій ВОРОТНИК.

Одеса.

Прощається осінь з Карпатками

«Природу не можна заохити зненацька неохайною чи напівроздягнутою, вона завжди чарівна», — уважав американський філософ і поет Ральф Емерсон. Ось ця її риса намагалася перенести на полотна учасники міжнародного пленеру «Осінь-96», що проходив у с. Кострина на Великоберезнянщині. Крім закарпатських митців, неповторну красу Карпат описували пензлем митці з Угорщини та Словаччини.

Сьогодні понад 60 робіт знахних і молодих художників висвячено в картинній галереї обласного центру. Відвідувачі, що побували на відкритті експозиції, захоплювалися неповторною мелодією осені. Картини напували нас яскравими барвами осіннього лісу, втаємниченою мудрістю. Багато хто ще раз задумався над насущним і вічним, над сутністю буття у нетлінних процесах щорічного перетворення гордих і непокірних Карпат.

Микола ГОРВАТ.

Ужгород.

На екваторі грудня — «Ангели і тексти»

Жоден рік не минає для Володимира Цибульки без авторських акцій. Започаткував поет їх у 1994 році в палаці культури КПЛ. Через рік акцію провели у концертному залі «Золоті ворота» та зібрали навколо неї — так само як і навколо першої — київську інтелектуальну тусювку та популярних співачок.

Цьогорічна акція іменуватиметься, як і нова книжка В. Цибульки, «Ангели і тексти». А відбудеться вона 14 грудня у Будинку кіно. Перша частина дійства — літературне читання за участю членів Асоціації «Нова література», друга — власне акція. В гості до поета, окрім самотніх письменників, прийду Алла Попова, Жанна Болнарук, «Пікардійська терція» тощо.

Погода на вихідні

7-8 грудня в Україні переважно без опадів. Лише в Криму та Приазов'ї в суботу дощі, в неділю — з мокрим снігом. Вночі та вранці тумани.

Вітер південно-східний, 5-12 м/с. У Приазов'ї пориви до 20 м/с.

Температура вдень 1-7 градусів тепла, вночі від 3 градусів морозу до 3 тепла. На півдні адень 5-10, вночі 2-7 градусів тепла.

На Київщині без опадів. Лише 8 грудня місцями дощі. Вітер східний, 5-10 м/с. Температура адень 1-6 градусів тепла, вночі від 2 градусів морозу до 3 тепла.

Український гідрометцентр.

Астрологічний прогноз

на 9 — 15 грудня

ОВЕН (21.03 — 20.04). Початок тижня напружений. Проте це не час для нових справ. Не відкладайте від ідей, що ви їх поставили перед собою раніше. Нові заходи плануйте на другу половину тижня, причому обмірковуючи їх досить серйозно.

ТЕЛЕЦЬ (21.04 — 20.05). Вам у цей період слід бути пошанованими вимовливим. Середя чотирьох найкращих часів для налаштування контактів із зарубіжними партнерами. Можлива й підвищена втома, напруженість тижня, проте в неділю сили відновляться.

БЛИЗНЮКИ (21.05 — 21.06). Дійте лише в тому разі, якщо відчуваєте, що ви у безпеці. Будьте якомога уважніші до тих, хто вас оточує, і багато проблем буде розв'язано само собою. Увесь тиждень вас випробовуватимуть на міцність.

РАК (22.06 — 21.07). У середині тижня не варто первантажувати свій організм, бо його опір знижуватиметься. Намагайтеся не вивихатися із звичного робочого ритму. Можливо, не варто в цей період навчатися чогось нового. Найсприятливіший день — неділя.

ЛЕВ (22.07 — 22.08). Початок тижня сприятливий, проте не варто планувати на цей час початок нових справ. Обов'язків у вас достатньо. Перш ніж вдатися до чісних допомог, поміркуйте, чи можете ви поступитися своїми інтересами.

ДІВА (23.08 — 22.09). Ваші творчі успіхи обіцяють бути надзвичайними. Звісно, якщо вас не підведе здоров'я. Вірогідність захворювань запального характеру і несподіваних травм цього тижня у вас підвищена.

ТЕРЕЗИ (23.09 — 22.10). Нові знайомства стануть приємною несподіванкою і відкриють перед вами нові обрії. Реалізуйте своє бажання зайнятися благодійництвом, тим більше, що ваші доходи цілком добрі. Якщо в середині тижня відчувте втому, дайте собі можливість розслабитися. А з новими силами візьміться до справи з 7-ї години.

СКОРПІОН (23.10 — 22.11). Із середини тижня можна розпочати новий бізнес. Перевагу надавайте тим напрямкам, які вас справді цікавлять. Мляве ставлення до справи її не просує. Ваші доходи нині прямо залежать відкладених зусиль.

СТРЕЛЕЦЬ (23.11 — 21.12). Удача прийде до вас у понеділок. Початок нової справи у середу або четвер вимагатиме від вас серйозного ставлення до фінансів. Розв'язати свої проблеми ви зможете в тому разі, якщо матимете потрібну інформацію. Не варто приймати квапільні рішення.

КОЗЕРІГ (22.12 — 20.01). Після нового місяця, що припадає на 10 грудня, ваші починання дадуть плоди. Принаймні ви зможете авторитет. Будете сміливіші під час прийняття рішень. Логіка вашого мислення дасть змогу скористатися з найменшої кількості контактів.

ВОДОЛІЙ (21.01 — 19.02). Знайти однодумців і покровителів у тих сферах, де ви любите бути, не становитиме проблеми. Тільки не майте необорунтованих ілюзій, що серед них є ваші спонсори. Найкращі дні для починання нових справ — 13 і 14 грудня.

РИБИ (20.02 — 20.03). Найнапруженіший час для вас збігається з новим місяцем. На початку тижня організм послаблений, тож не варто себе первантажувати. До кінця тижня ваші справи покращаться. А в тому, що не вдалося здійснити власними силами, допоможуть покровителі.

Афіша вихідних днів

Київ

Національна опера: неділя — балет Б. Павловського «Білоніжка та семсера гномів» (о 12 годині), опера П. Чайковського «Пікова дама» (о 19 годині).

Національний драмтеатр імені І. Франка: неділя — казка Л. Стельмаха «Бережіть левів» (о 12 годині), трагедія Т. Дорста «Мерлін, або Спустошена країна» (о 19 годині).

Національний драмтеатр імені Л. Українки: субота — прем'єра «Любов студента» Л. Андрєєва (о 19 годині).

Одеса

Академічний театр опери та балету: субота — опера Дж. Верді «Травата» (о 17 годині); неділя — балет І. та Ю. Ковачів «Ембі» (об 11 годині), опера Ж. Бізе «Кармен» (о 17 годині).

Театр музкомедії імені М. Водяного: субота — опера Ф. Легара «Граф Люксембург» (о 18 годині); неділя — та сама вистава (о 13 годині).

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодач.
Рекламі не завади поділитися авторів публікацій.
За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Віднос. 4095.
Тираж 228990.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47.
проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311229.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

Телефони: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
Рухомісця не повертаємо.
Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

АО «ПромСельхозКомплект» пропонує:

ПОДШИПНИКИ

стран СНГ

Большой выбор, доступные цены
Бартер на продукты питания

Харьков т.(0572) 237-161, 149-650
237-883, 237-151, 237-849
Київ т.(044) 296-17-88, 296-18-80

